

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

De Zevenster: een huisarts in huis en de SO waar nodig

De Zevenster, Huisartspraktijk Van Breugel en de landelijke behandeldienst Novicare werken samen om de medische behandeling van de verpleeghuisbewoners in de Zevenster op een andere manier te organiseren. De huisarts is de dokter van alle verpleeghuisbewoners. Daarnaast is een specialist ouderengeneeskunde (SO) van Novicare beschikbaar en oproepbaar. Waar nodig kan de SO advies geven of de behandeling overnemen. Met deze nieuwe vorm van samenwerking is de huisarts dagelijks beschikbaar voor de algemene medische zorg en kan er op afroep specialistische behandeling worden ingezet.

Vanuit het ministerie van VWS is een aanpak opgesteld voor de juiste medisch-generalistische zorg op de juiste plek. Vilans verzamelt en bundelt in opdracht van VWS praktijkvoorbeelden van plaatsen en regio's waar geen problemen zijn bij het organiseren van medisch-generalistische zorg. Initiatieven bijvoorbeeld waar huisartsen enerzijds en specialisten ouderengeneeskunde anderzijds, complementair aan elkaar werken. Dit verhaal is één van deze praktijkvoorbeelden. Bekijk ook de andere verhalen in de serie: praktijkvoorbeelden duurzame medische zorg.

Op zoek naar nieuwe mogelijkheden

Omdat het landelijke tekort aan SO's de komende jaren alleen maar zal toenemen, er vaak een wisseling was van de SO die de zorg leverde, en de SO maar beperkt aanwezig was, heeft de Zevenster gezocht naar nieuwe mogelijkheden om de medische zorg te organiseren. De Zevenster wil graag zelfstandig blijven, zoveel mogelijk verbonden zijn met de dorpsgemeenschap in Zevenhuizen en continuïteit bieden in de zorg. Daarom is gezocht naar alternatieven met minder afhankelijkheid van een (fulltime) SO waarbij meer gebruik gemaakt wordt van artsen die al werkzaam zijn in Zevenhuizen. In het dorp zijn twee huisartspraktijken en heeft de huisarts een centrale rol.

Anniek Peelen, bestuurssecretaris De Zevenster: 'We wilden de medische behandeling borgen. Dat kon de SO doen maar hoefde niet per se. Toen zijn we verder gaan kijken. Wij werkten al samen met huisarts Wieteke van Breugel en zij was daar erg enthousiast over. En hoe mooi is het voor mensen die naar het verpleeghuis moeten, dat ook hun huisarts daar een rol heeft.'

Medische zorg goed geregeld

Voor de medische zorg aan de 85 bewoners met dementie en/of lichamelijke beperkingen van de Zevenster in deze nieuwe vorm, wordt huisarts Wieteke van Breugel ingehuurd. Vanuit Novicare wordt specialist ouderengeneeskunde Jeroen Janssens ingehuurd. De huisarts brengt aan elke afdeling (besloten PG, open PG en somatiek) op een vaste dag een visiteronde. Op vrijdag loopt de huisarts alles voor het weekend even na en is er afstemming met de SO. Ook is de huisarts voor spoedgevallen doordeweeks bereikbaar onder werktijd.

De huisarts en SO doen samen het eerste multidisciplinair overleg (MDO) en de medicijnevaluaties met de apotheek. 'De volgende MDO's doe ik vervolgens zelf. Tenzij er bijvoorbeeld sprake is van ernstige gedragsproblemen, dan doen we het toch samen', vertelt Wieteke van Breugel. De SO is daarnaast aanwezig voor het zien van patiënten, voor verdere afstemming met de huisarts en met andere betrokken disciplines. Ook is de SO telefonisch bereikbaar voor overleg. De SO vervult taken zoals het opstellen van infectieprotocollen of taken op het gebied van de nieuwe Wet zorg en dwang.

Samenwerking huisarts – SO

De algemene medische zorg voert de huisarts uit. De SO wordt ingeschakeld als het echt te specialistisch wordt of als er sprake is van ernstige gedragsproblemen, vrijheidsbeperkende maatregelen, of complexe somatische patiënten. De huisarts verleent de meeste zorg, gaat bij alle mensen langs, doet de visiterondes op alle afdelingen en de SO kijkt misschien bij één of twee mensen in de week mee wanneer de huisarts hem mee vraagt. Maar soms kijkt hij ook alleen 'op papier' mee.

Huisarts Wieteke van Breugel: 'Ik leer heel veel door de zorg en door gewoon op de afdelingen te zijn, in gesprek te zijn met zorgmedewerkers en familieleden en te horen wat die meneer of mevrouw nog bezighoudt of wat hem of haar nog blij maakt. Maar hoe je dat organiseert in de praktijk en hoe je dat

vormgeeft en hoe je die gesprekken doet met familie, waarom je wel of niet nog iemand instuurt naar het ziekenhuis; dat soort zaken laat ik ook terugkomen op mijn overleg met de SO.'

Triage

Volgens Wieteke van Breugel heeft de samenwerking bovendien een aantal ontwikkelingen in de zorg in een stroomversnelling gebracht. 'Zo werd al veel aan opleiding gedaan en zijn we in april begonnen met de inzet van een triageverpleegkundige. Die gaat eerst kijken, komt tot een oordeel en beslist of ik met spoed moet komen, of dat het kan wachten op mijn visiteronde.' Ze is blij met deze inzet, 'want', zegt ze, 'in het begin kwamen alle vragen bij mij zonder dat er een goede filter op zat van iemand die hoger opgeleid was'. Ook de start van de gedragsvisite door de SO is versneld. 'Die heeft daar nu meer ruimte voor in zijn agenda'.

Wat als heel waardevol wordt ervaren, is dat de huisarts zeker 30/40% van de bewoners van De Zevenster zeer goed kent. De huisarts heeft ze vaak al thuis begeleid, kent de partner – als die er (nog) is – en de kinderen, vaak de kleinkinderen, de achterkleinkinderen. Bewoners en familie vinden het heel fijn een vertrouwd gezicht te hebben en dat de huisarts bekend is met de historie en context van de bewoner. Het is voor de huisarts, de bewoner en familie makkelijker praten en afstemmen over moeilijke zaken. Ook voor de SO is het prettig. Jeroen Janssens: 'Ik werd bijvoorbeeld laatst gebeld over een patiënt die ineens agressief was en dan weet de huisarts meteen: "o maar die patiënt komt uit zo'n soort gezin en die heeft altijd dit soort problemen gehad." Dus zij kent de context van dit soort mensen veel en veel beter dan ik. Dat heeft zeker meerwaarde.'

Vertrouwen

Een model als dit lijkt vooral geschikt in een kleine dorpsgemeenschap waar de huisarts vervlochten is met het dorp en het verpleeghuis. Om deze vorm van samenwerking te laten slagen, noemen zowel huisarts als SO dat het belangrijk is om goed samen te kunnen werken, dat er vertrouwen in elkaar is en enthousiasme. Als huisarts moet je wat langer in het vak zitten zodat je het huisartsenvak niet meer als ingewikkeld ervaart. De SO moet veel ervaring hebben met de diverse ziektebeelden.

Specialist Ouderengeneeskunde Jeroen Janssens: 'Belangrijkste is dat je aan tafel zit met mensen die er zin in hebben, die elkaar vertrouwen en die elkaar wat gunnen en die ook het experiment aandurven.'

De huisarts moet echt veel aanwezig kunnen zijn en voldoende uren beschikbaar hebben die vergoed worden. Om voldoende beschikbaar te zijn voor het werk in de Zevenster, heeft Huisartspraktijk van Breugel een extra huisarts aangenomen. Dit werd mogelijk doordat het verpleeghuis haar voor 19 uren contracteerde. De huisarts is nu ook aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om na de huisartsopleiding via extra opleiding bevoegd te worden om ook als SO te kunnen gaan werken. Hiermee zou een huisarts bijvoorbeeld op latere leeftijd ervoor kunnen kiezen om te gaan werken als SO.

Huisarts Wieteke van Breugel: 'De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde is drie jaar, de huisartsopleiding ook en in de huisartsopleiding heb je drie maanden stage in een verpleeghuis, vaak op één afdeling. Ik kan me voorstellen dat als je de huisartsopleiding kan uitbreiden met nog een stuk van de zorg die wij niet geleerd hebben in de opleiding, met name over mensen met dementie en gedragsproblemen, dat je dan ook opgeleid zou kunnen zijn als SO. Bijvoorbeeld door een extra kopstudie van een half jaar, driekwart jaar of een heel jaar als je weinig ervaring hebt.'

Resultaten

- De Zevenster heeft dagelijks een arts in huis voor de medische zorg; de continuïteit van medische zorg aan ouderen is gewaarborgd.
- Alleen waar de expertise echt nodig is, wordt de SO ingezet: 2 middagen per week aanwezig, 24/7 telefonisch bereikbaar.
- Kwaliteitsimpuls voor de (medische) zorg.
- Verdere rolontwikkeling van huisarts en SO.
- Bewoners en familie zijn blij met een vertrouwd gezicht die veel van ze weet; grotere lokale verbondenheid van de zorg.
- Voor de zorgmedewerkers van de Zevenster is het fijn dat er elke dag een dokter in huis is.
- De huisarts vindt het leuk, krijgt er positieve energie van en ziet het tevens als een mooie manier om het werk als arts vol te houden tot de pensioenleeftijd.
- Behoud zelfstandigheid van de organisatie.

Door: Rinske de Waard

Workshop 'Naar een regionale ANW'

Tijdens de online bijeenkomst Duurzame medische zorg op 19 november 2020 ging een van de workshops over dit praktijkvoorbeeld van De Zevenster. Tijdens de workshop werd onder andere gesproken over wat bijdraagt aan een succesvolle samenwerking:

- Zorg voor een goede communicatie tussen behandelaren, blijf hierin investeren en trek samen op in de cliëntenzorg.
- Maak duidelijke en juridisch houdbare werkafspraken, evalueer deze periodiek en pas deze zo nodig aan.
- Betrokken en bevlogen professionals die de samenwerking willen laten slagen.
- De opdrachtgever zorgt voor een doortastende procesbegeleiding.
- [Bekijk en download de presentatie van deze workshop \(pdf\)](#)
- [Bekijk de opname van deze workshop](#)
- [Bekijk het verslag en de opname van de online bijeenkomst Duurzame medische zorg](#)

Meer weten

- Download de [factsheet over de samenwerking van Zevenster, huisarts Van Breugel en de specialist ouderengeneeskunde van Novicare](#)
- Lees meer over het thema [Duurzame medische zorg](#)
- Bekijk ook de andere [praktijkvoorbeelden duurzame medische zorg](#)
- Lees ook de blogserie over samenwerking tussen de huisarts en de so:
  - [Gert-Jan Speksnijder, directeur Goudenhart: 'Zoek de samenwerking met de eerste lijn'](#)
  - [Mirjam Biemans: 'De specialist ouderengeneeskunde is er voor de ondersteuning in de eerste lijn'](#)
  - [Basir Sultanzadah: 'Meer specialisten ouderengeneeskunde nodig voor inzet in de eerste lijn'](#)
  - [Kristel van Tol: 'Wij zijn echt andere dokters dan huisartsen'](#)
  - [Nicole Zwaga: 'De specialist ouderengeneeskunde heeft specifieke kennis die wij als huisartsen niet hebben'](#)
- Bekijk de [website van De Zevenster](#)

---

tags:

[Bekostiging SO buiten verpleeghuis](#) (50), [Duurzame medische zorg](#) (36), [Praktijkvoorbeelden duurzame medische zorg](#) (11), [Regio M](#)

thema's:

[Duurzame medische zorg](#) (42), [Gebruik van hulpbronnen](#) (224)